

1. ÅRG.

NR. 6

NOV

BRUGERBLADET

LØSSALG : DANMARK KR. 15,50 : NORGE NKR. 13,50 : SVERIGE SKR. 12,50

VI SES PÅ MESSE I
FORUM 8-11 NOV

Marselisborghallen i Århus 29. november - 1. december 1984.

MTX BRUGERKLUBBestyrelsen:Formand:**J.K.Mortensen**Ansvarlig for:(Programmer,
konkurrencer,
andet)Sekretær:**S.Hoffmann**(Oversættelse
af brugervej-
ledning.)Kasser:**M. Hviid**(C/PM progra-
mer, annoncer.)Bestyrelsesmedlem:**J.Wienberg**(Programbiblio-
tek)BLAD SKRIBENTER**J.K.Mortensen****J.K.Schultz****M. Bøjstrup****S. Hoffmann****S.Rasborg**PRAKTISKE OPLYSNINGER

Formålet med MTX brugerklassen er at give brugere af MEMOTECH hardware en mulighed for at komme i kontakt med andre brugere og der igennem lære af andres erfaringer med MEMOTECH. Da ikke alle brugere bor i og omkring Århus er denne kontakt mulig igennem BRUGERBLADET.

Medlemsskab koster kr. 120,00 for et helt år.

For dette beløb modtager man et brugerblad hver måned undtagen juli og januar. Du kan der igennem få svar på nogle af de problemer, som du måske har med din MEMOTECH, eller få nogle ideer til hvad man kan bruge den til.

Hvis man indsender en frankeret svarkuvert, vil vi besvare tekniske spørgsmål personligt, så vidt det er muligt, eller de vil blive bragt i det følgende nummer af brugerbladet, hvis vi mener at det har en almen interesse.

Det er desuden muligt at ringe til MTX brugerklassen hver mandag mellem kl. 16.00 og kl. 20.00

Når programmer indsendes skal de være vedlagt en frankeret svarkuvert, hvis programmet ønskes retur.

Hvis man enten skriver eller ringer til brugerklassen skal man opgive sit medlemsnr.

Annonceing i bladet under køb/salg og bytte er gratis for medlemmer hvis det er private annoncer.

Artikler og andet som skal trykkes i bladet skal være os i hænde senest den 25 i måneden for at blive trykt i det følgende nummer af bladet.

Trykkested: Huset Århus.

Oplag 1000 stk.

MTX BRUGERKLUB
Postbox 1262
Hasle Centervej 277
8210 Århus V

Giro 9 38 67 93

Tlf. (06) 152743

Telefontid mandag fra
kl. 16.00 til kl. 20.00

Red.

På dette sted plejer formanden at øse af sin visdom til glæde for os alle. Formanden har imidlertid haft meget travlt i den senere tid bl.a. med at arrangere klubbens deltagelse i den omalte messe i Forum. Han har gjort et stort stykke arbejde for at få det hele op at stå, men nu er han blevet meget træt og har derfor valgt at træ i dette nummer.

Vor formand vender frygteligt tilbage i næste nummer af brugerbladet, måske med hele to spalter.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Messeorientering	4
Tips	4
PANEL	5
Annonce, Tevic Data	7
Tips	10
Single FDX	10
Konkurrence	14
Grafikprogram	15

MTX-TIPS

LAV LYD I ASSEMBLER

Med denne lille rutine blir det muligt at lave lyd i dine assemblerprogrammer

LD (\$FE14),channel

LD (\$FE16),frequency

LD (\$FE18),volume

CALL \$8F6

MTX-TIPS

H. Dinsen

MTX-TIPS

MTX-TIPS

Ved å legge til følgende maskinkodeprogram som en del av dine egne programmer setter du BREAK-tasten ut av funktion. Startadressen har ingen betydning.

4007 XOR A
 4008 LD (64862),A
 4009 LD A,(64122)
 400A OR A
 400B RET Z
 400C LD HL,16384
 400D LD DE,32768
 400E LD BC,10000
 400F LDIR
 4010 RET

H. Torstensen

Stavanger, Norge

MTX-TIPS

MTX-TIPS

MTX-TIPS

HOME COMPUTER & ELECTRONICS SHOW '84

8.-11. november i Københavns Forum

Du har sikkert bemærket, at der er messe for micro'er i FORUM i dagene 8-11 november.

MTX brugerkub modtog en invitation til udstillingen, og vi fandt, at det var en god anledning til at 'vise flaget'. Vi får tildelt en stand, og vi vil være på FORUM alle 4 dage.

På MTX brugerkubbens stand finder du bestyrelsen (fra Arhus), det var måske en ide at komme ud og hilse på, hvis du er i nærheden.

På standen arrangerer klubben i øvrigt en konkurrence, hvor præmien vil være en - MTX 512, skænket til formålet af MEMOTECH i England.

Kom til standen og prøv lykken - kendskab til MEMOTECH ingen hindring, - måske bliver det din.

Udover at deltage i konkurrencen kan du jo give os, hvad vi fortjener af ris og ros.

Derudover vil du blive præsenteret for en del MEMOTECH hard- og software. Hvem ved, måske også nogle nyheder.

PANEL

Mange har sikkert prøvet kommandoen PANEL, og er blevet overrasket (og forvirret?) over det skærbilledede MTX præsenterer, samt nogle af tasternes nye funktion. For at skabe lidt klarhed over hvad man kan bruge denne kommando til, følger her en artikel om kommandoen PANEL.

Panel er, hvad man kan kalde for MTX's indre øje, idet man med denne kommando kan:

- blive præsenteret for indholdet af RAM,
- ændre indholdet af den enkelte RAM-celle,
- single-steppe igennem maskinkodeprogrammer,
- flytte en RAM-blok til et nyt sted, og
- blive præsenteret for indholdet af CPU-registrene.

De to første pinde kan man også udøre fra BASIC v.h.a. kommandoerne PEEK og POKE, men det faktisk nemmere og mere overskueligt med PANEL hvad jeg vil komme ind på senere.

Som sædvanligt vil jeg starte med lidt tør, men nødvendig teori, og forklare hvorledes datamatens RAM-kort (MEMORY-MAP) er opbygget.

I MTX sidder en 8-bits ZILOG 80A CPU, der er datamatens hjerte. Z 80'eren er i stand til at adressere 65536 bytes (0-65536) eller hukommelsesceller, og man snakker om, at brugerhukommelsen er på 64 kilobytes (hvad der nu ikke er helt rigtigt). Dette lille nummer er Z80 i stand til, fordi den bruger to 8-bits tal som adresse.

Hvis den f.eks. skal hente indholdet af den 'øverst' celle (65536), vil der i CPU-registret 'PC' (Program Counter) stå

'FFFF'

'PC'-registret består i virkeligheden af to 8-bits registre, men hvis man kun havde et 8-bits 'PC'-register, ville brugeren ikke have mere

end 256 bytes til rådighed. Nu er det en sandhed med modifikationer, idet man kan lave nogle fiks-fakserier, og som du allerede ved kan MTX 512 udvides med ekstra 128KB. På nuværende tidspunkt er jeg overbevist om, at forvirringen er total og vi vil derfor straks gå videre til forklaring på 'MEMORY-MAP'.

Slå op på side 246 i din manual, hvor der er vist en tegning af 'ROM BASED MEMORY-MAP'!

Den øverste linie er fem hexadecimale tal gående fra 0000 til FFFFH. Dette er den samlede hukommelse, som MTX umiddelbart kan adressere (bruge). Den første række kasser (kaldet linie 0) starter ude til venstre fra 0H til 2000H (0-8192 decimalt) med 'MONITOR A' og videre fra 2001H til 4000H (8193-16354dec) med SYS-B. Denne 16Kb blok indeholder dele af ROM. Det lyder måske lidt mærkeligt 'ROM i RAM', men i denne blok ligger et maskinkodeprogram, der faktisk styrer det hele. Det er dette program, der opfanger dine indtastninger, viser dem på skærm'en, iværksætter kommandoerne udført, samt holder styr på en masse andet. Når du starter datamaten op, bliver dette program hentet fra ROM og lagt ud i RAM, og uden dette program ville maskinen overhovedet ikke reagere på dine indtastninger.

Fra 4001H til FFFFH ligger så den ægte brugerhukommelse, og det er i dette område dine programmer, NOD-DY-sider og variable bliver gemt. MTX 500 har sine 32Kb fra 8000H til FFFFH og MTX 512 har de første 48Kb fra 4000H til FFFFH. Nu er det ikke sådan, at MTX 500-ejerne må tro, at der ligger 16Kb (fra 4000H - 8000H) som de er afskåret fra at bruge v.h.a. en snedighed fra MEMOTECH's side. Nej 500-datamaten starter ganske enkelt fra 8000H fordi, der ikke er nogen mellemliggende hukommelse. Man kan derimod snyde en 512 til at tro, at den er en 500'er ved at POKE 64122,0, og taste NEW. MTX-512's sidste 16Kb sigger i området 8000H til C000H (32768 - 49152 dec) men på 'page 1'. Her kommer en af de fornævnte fiks-fakserier ind i billedet, idet Z-80 er i stand til

at skifte mellem 16 forskellige hukommelsessider ('pages') og derfor alt i alt indirekte kan adressere 1024Kb (1Mb). Skiftet mellem de forskellige sider foregår gennemsigtigt, og er ikke noget brugeren skal tænke på.

Men lad os prøve at kigge på det - hvad har vi ellers PANEL til?

Afbryd strømmen til datamaten, så blunker den hukommelsen, og vi starter fra samme udgangspunkt.

Tast PANEL og RET
Tast 'L' og RET

I øverste højre hjørne har vi en oversigt over nogle af CPU-registrene, hvor det sidste er 'PC' eller programtællereren.

Tast 'X' og vi ser de sidste, nemlig

AF'
BC'
DE'
HL'

idet disse er de alternative til AF, BC, DE og HL-registrene.
Tast 'X' og vi har det normale.

Alle disse er to-byte registre, og de fire første tal efter navnet viser indholdet af dem (her 0000) og de to sidste indholdet af den hukommelsescelle, de 'peger på', her F3H overalt. Alle tallene er vist som hexadecimale tal (F3H = 243dec).

Tast nu på '.' (punktum) indtil pilen peger på 'PC' og herefter på 'R'. Vi kan nu lægge et tal ind i programtællerregistret.

Tast '0001' og RET. PC indeholder nu tallet 0001 og den celle, den peger på indeholder AFH. I øverste venstre hjørne har vi en udlistning (den fik vi, da du trykkede 'L' og RET) af RAM fra 0001H til 0011H. Først fire tal, der er RAM-cellens adresse, og bagefter noget der hedder en 'mnemoteknisk ordre'. Dette er trinnet lige over maskinkode, og bruges af maskinkodeprogrammører (sammen med MTX-assemblerer). Vi kan se, at celle 0001 indeholder orden 'XOR A', og dette står også under

udlistningen, idet PANEL altid viser indholdet af den celle, PC peger på.

Nederst i billedet er en lille del af RAM-cellernes indholdt vist. Yderst til venstre et firecifret hektal, der er adressen på den værdi, der er vist lige til højre for kolon'et. Vi kan se, at indholdet af celle 0000 er F3 og cellen til højre herfor (0001H) er AFH, hvad der jo ikke længere er noget chock for os.

Indholdet af cellerne er her vist med hexadecimale tal, men man kan også vælge alfanumeriske tegn ved at taste 'I'. Ved atter at taste 'I' kommer hex igen.

Tast 'B' og 'Y' og vi er tilbage i BASIC

Tast F2-tasten og RET, og tast følgende linie '10 REM PANELTEST'

og gå tilbage i PANEL.

Tast 'D', '4000' og RET (8000, hvis du har en MTX 500), og vi har en del af den ægte bruger-hukommelse nederst på skærmen

Allernederst står der 4000/8000 10, men det venter vi lidt med. Tast break-knappen og 'I' og voila - der er vores BASIC-linie. Lad os benytte lejligheden til at se, hvordan MTX bygger sine BASIC-linier op.

Tast 'I'

4000H og 4001H viser 10 00. Dette er en typisk to-byte værdi, hvor 4000 kaldes 'lav' og 4001 for 'høj'. Skal denne værdi omregnes til et decimalt tal, er det efter formlen (høj*256)+lav. Lav er her 10H = 16 decimalt og høj er 0, altså 16dec

De to første bytes (4000 og 4001H) viser linielængden. De to næste (4002 og 4003) er linienummeret, her 10 decimalt (ikke overraskende). De to næste (4004 og 4005) er tal-koden for kommandoen REM (80 20). Herefter følger REM-sætningen (PANELTEST) og endelig i 400F og 4010

slutkommandoen FF 08, og vi kan samtidigt konstatere, at linielængden (fra 4000 og 4001) var 10hex eller 16 decimalt). I en indskudt sidebemærkning er adskillekommandoen mellem to linier kun 'FF'.

Nu kan vi jo prøve at narre datamaten ved at lægge en forkert programlængde ind. Vi skal have fat i systemvariablen FAA7-FAA8 (BASTOP) der er en to-byte værdi, der fortæller hvor langt programmet er.

Tast 'D', FAA7 og RET
FAA7/FAA8 er i rigtig rækkefølge
4010H,

og det var netop den adresse vort program sluttede på.

Nederst på skærmen står FAA7 10. Tast 11 og RET, og vi har nu lagt værdien 11 ind i adresse FAA7. MTX hopper automatisk videre, så tast break, og vi er nu ude af DISPLAY.

Gå nu tilbage til BASIC og prøv at liste programmet.

Hovsa. Hvis du var hurtig, så du den originale linie 10 suse op og ud af skærmen, men datamaten er nu gået på jagt efter slutkommandoen FF 08, som den fik at vide lå på 4011 (fra FAA7/FAA8), den ligger imidlertid på 4010, så datamaten fortsætter ufortrødent listningen indtil den løber tør for RAM, eller du trykker på 'break'.

NEW datamaten. Gå i PANEL, display FA91 og break. FA91 forklarede jeg lidt om i foregående nummer. Den er også kaldt 'keyboard-flag', og byten afgør om bl.a. page- eller scrollmode skal være sat. Tast 'PAGE' (7-tasten) og du kan se værdien ændrer sig. PANEL viser altså den umiddelbare status af RAM

Af interesse for MTX 512-ejere er nok, hvorledes man får vist page 1 i PANEL. Dette gøres lettest ved kommandoen :

POKE 64210,1: PANEL (FAD2)

hvor værdien (her 1) bestemmer sidenummeret.

Jeg må hellere begrænse mig nu, da formanden ellers bliver helt stiv i blikket over artiklens længde, og afslutningsvis sige, at jeg ikke har omtalt, hvorledes man checker maskinkodeprogrammer igennem, samt flytter RAM-blokke. Jeg er dog overbevist om, at den der kunne have interesse i dette, har fundet ud af PANEL's brugbarhed indenfor området. Ja, det er faktisk så godt at enhver seriøs maskinkodeprogrammør sikkert lader PANEL-kommandoen indgå i sin aftenbøn til den store kosmiske datamat.

Til sidst en oversættelse af PANEL-kommandoerne:

BASIC (B):	Svar 'Y' for at returnere til BASIC, hvis ikke da vilkårlig tast.
CLEAR (C)	Sletter udlistningsskærmen
DISPLAY (I):	Svar xxxxhex +RET. Skærmen vil vise en del af RAM-indhold omkring xxxxhex.
GO (G):	Svar hex1 til hex2. Datamaten vil udfør programmet startende med hex1 indtil hex2
I	Skift ml. hex/ASCII
LIST (L):	Svar xxxxhex +RET Skærmen vil starte udlistning begyndende med xxxxhex.
MOVE (M):	Svarer bare med RET startes hvor pil i display-skærm peger eller med sidst viste adresse
REGISTER (R):	Svar hex1,hex2 og hex3. Datamaten flytter RAM-blok (hex1 til hex2) til nyt sted, hvor hex3 er startadressen
SINGLE STEP (S):	Svar xxxxhex og RET og indholdet af påpegede register ændres Udfører kommandoen i den celle PC (program counter peger på princippet som SINGLE STEP
TRACE (T):	I

TEVIC DATA:

TEVIC DATA er naturligvis også aktivt med på den store udstilling i Marselisborghallen Århus, som er åbent i dagene 29 november-2. december 1984. Torsdag-fredag Kl. 14,00-21,00. Lørdag og søndag Kl. 10,00-18,00

TEVIC DATA demonstrerer på stand 19 FEX drive, som arbejder med en hastighed på 250.000 bit pr. sek. FEX er tilpasset MEMOTECH SERIEN, men vil snart kunne købes til SHARP, AMSTRAD.

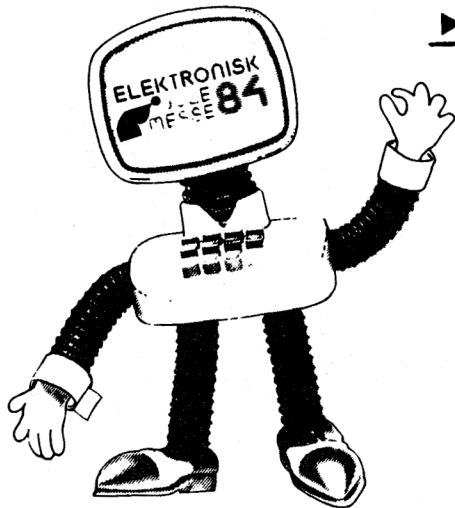
TEVIC DATA udstiller computer som JAMES, BONDWELL, MEMOTECH, SHARP, AMSTRAD PRINTER DMX 80, LOGITEC FT-5001, SEIKOSHA 500A. MONITOR PHILIPS 7001. TAXAN og meget mere.

TEVIC DATA har selvfølgeligt også formanden Jørn Mortensen fra bruger klubben med, som vil kunne besvare spørgsmål vedrørende MEMOTECH SERIEN

PRISLISTE.

FEX INTERFACE samlet - afprøvet	Kr. 1495,-
FEX INTERFACE som byggesæt	Kr. 1195,-
KABINET + NETDEL samlet - afprøvet	Kr. 945,-
KABINET + NETDEL som byggesæt	Kr. 795,-
DRIVE SHUGART 455 500K DS/DD	Kr. 2695,-
SYSTEM DISKETTE med 4 Danske prog. og manuel	Kr. 995,-
TEVIC FLOPPY FEX komplet system med alt incl. samlet	Kr. 5695,-
TEVIC FLOPPY FEX komplet system med alt incl. byggesæt	Kr. 4995,-
PRINTER kabel for MEMOTECH MTX 500-512	Kr. 325,-
PRINTER kabel for AMSTRAD	Kr. 325,-

INDBYDELSE / GÆSTEKORT

► TEVIC DATA ◂ indbyder herved sine læsere til **gratis** at besøge den store elektroniske julemesse

HOBBY-COMPUTER & ELECTRIC SHOW 84

i Marselisborghallen i Århus
29. november - 2. december 1984.

Åbningstider: torsdag/fredag kl. 14,00-21,00.
lørdag/søndag kl. 10,00-18,00.

Denne indbydelse giver **gratis adgang** for én person til et besøg torsdag eller fredag.

Bemærk venligst, at indbydelsen *ikke* er gyldig lørdag eller søn-

Billetværdi kr. 25,00.

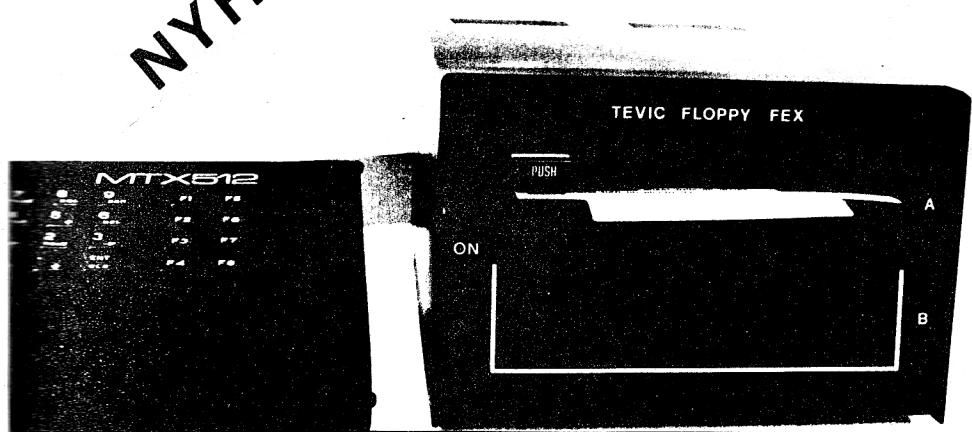
TEVIC DATA:

UDVIKLING FOR MICRO COMPUTERE, PROGRAMMER M.V. FOR VIRKSOMHEDER, SKOLER OG RADIOAMATØRER.

**MTX MEMOTECH
SOFT - HARDWARE
Z80 PROCESSOR**

Ivar Huitfeldtsgade 67 B
Postbox 2616 8200 Aarhus N
Tlf. (06) 16 76 00 Giro 9 38 69 39
Bank: Handelsbanken Byhavevej 8 Aarhus V

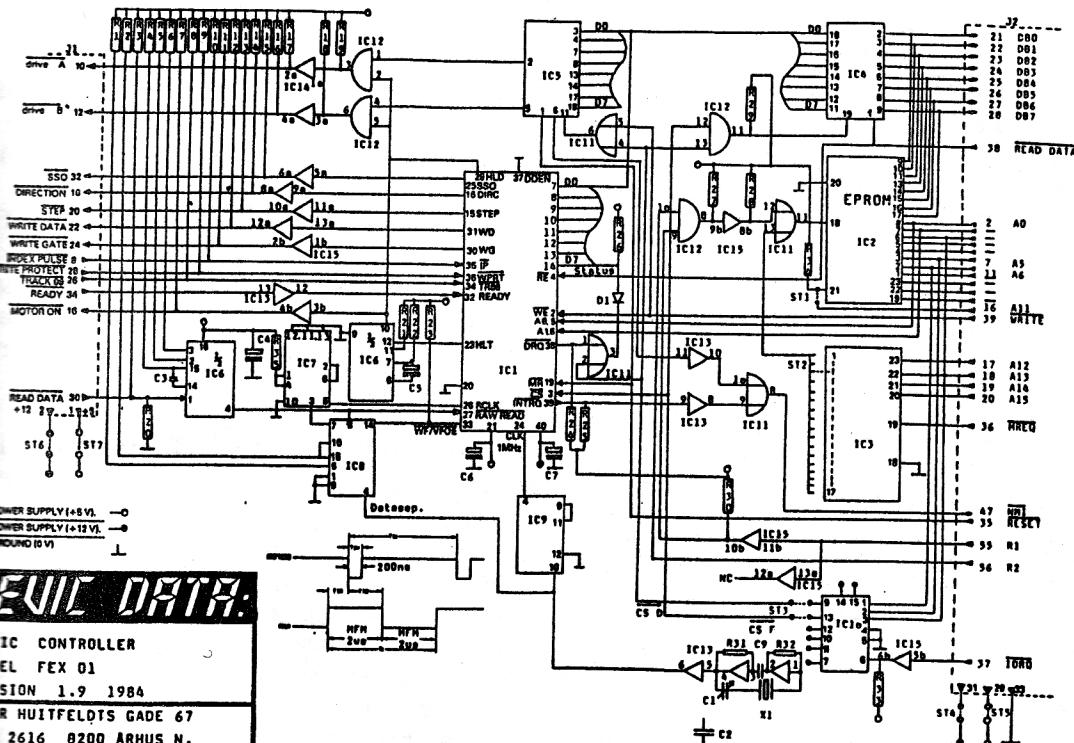
NYHED

FOR MEMOTECH

TEVIC FLOPPY FEX består af
interface kort for MTX
2K EPROM, sort aluminium
kabinet, netdel 12/5 volt
EPSON SD-521 500K drive
40 spor D/D, manuel,
diskette med format/verify
load/save.

KUN KR. 5695,-

TEVIL DATA:

EVIC CONTROLLER
MODEL FEX 01
VERSION 1.9 1984
EVAR HUITFELDTS GADE 67
DK 2616 8200 ARHUS N.
DENMARK TLF. 06-162600

KÄFRE KUNDE

DA EFTERSPØRGSEJ PÅ TEVIC FLOPPY DISK

VAR MEGET STØRRE END FORVENTET HAD VI

DESVERRE UDSOLGT VORES FØRSTE PRODUKTION

MEN CLUED JER VI STARTED NY PRODUKTION

AF 100 STK FØRST SOM VIL VÆRE KLAAR SIST

T DENNE MÅNED

TEVIC TIL BUD:

DANSKE MEMOTECH PROGRAMMER

3D-LABYRINT KUN KB 150,-

YATZY KUN KB 100,-

TIPS SYSTEM KUN KB 100 -

KARTOTEK / BE KUN KB 250

X:	Viser de alternative registre
• (punktum):	Flytter registerpi-en tak ned
- (minus):	Flytter displaypi-len en tak tilbage
RET	Flytter displaypi-len en tak frem
Ù (cursor op):	Flytter displaypi-len op
(cursor ned):	Flytter displaypi-len ned
BREAK	Afbryder nuværende kommando

Det er mit håb, at jeg med denne artikel har kastet lidt lys over PANEL, således at alle kan være med hvis vi i fremtiden refererer til denne kommando. Alle kan med fordel bruge PANEL, når man skal have et overblik over RAM's indhold, og MTX udmærker sig blandt andre mikro'er med denne kommando.

J.K.S

MTX-TIPS

MTX-TIPS

LPRINT PÅ SKÆRM

I enkelte programmer kan det være en fordel at kunne vælge, om udprintningen skal ske på printer eller skærm.

Hertil bruges følgende POKE's

POKE 64143,0 lader print gå til skærm

POKE 64143,1 lader print gå til printer

POKE 64143,2 lader print gå til RS232

H. Dinsen

MTX-TIPS

MTX-TIPS

Enkelt disk system FDX.

Da enke t disk systemet nu er kommet i handlen, har det vist sig, at der er opstået en hel del problemer med betjeningen af den. Grunden her til er ikke, at der er soft- eller hardware mæssige fejl på systemet, men derimod betjenings fejl. Mange af de fejl der er opstået, kunne være undgået hvis brugervejledningen var blevet genomgået lidt mere grundigt, af både importør og forhandler, således at man var forberedt til at vejlede brugene når de stødte ind i problemer.

Det må således være et krav fra brugerne/køberne, at forhandlerne sætter sig ind i det produkt, som de sælger og da specielt når prisen er så høj som kr. 7000,-.

Da man åbenbart ikke har haft tid til at sætte sig ind i produktet fra forhandlernes side, vil vi derfor forklare betjeningen af systemet i dette nummer af brugerbladet.

For at begynde med lidt teknik så består disk systemet af en enkelt Qume 5 1/4 " double sided double density 500 Kb. disk drive. Det vil sige, at der optages data på begge sider af disketten, man skal således være opmærksom, når man indkøber disketter, at der på dem er noteret (DSDD) double sided double density, da man næsten altid får en (SSDD) sinale sided double density disk stukket i hånden, hvis man bare forlanger en disk ved en forhandleren. Der er selvfølgelig ikke sket en ulykke, hvis man bruger en single sided, da den muligvis virker alligevel, men forskellen ligger i, at side 2 på en single sided ikke er testet.

Følgende kommandoer, der er et bredt udsnit af de mest almindelige, de lict mere specielle vil klive beskrevet i næste nummer

af brugerbladet.

Når man skriver kommandoer til disk systemet, skal der altid skives USER foran kommandoen.

USER DIR

Kommandoen bruges til at liste de filer som disken indeholder. Man får en indholdsfortegnelse over hvad der ligger på disken af programmer og data filer. Man kan nøjes med at spørge om et bestemt program/data fil er tilstede på disken ved at indtaste:

USER DIR "PROGRAMNAVN.FILFORM"

Hvis man kun vil have sine basic programmer frem, kan man skrive USER DIR "*.BAS" hvor stjernen står for en tilfældig streng.

Hvis man kun ønsker at få listet programmer med sammenfaldende karaktere som eks. PROGA, PROGB, PROGC, så skrives der USER "PROG?.BAS", hvor ? står for en tilfældig karakter.

USER LOAD <strenge>

Kommandoen bruges til at læse et program ind i hukommelsen i computeren.

USER LOAD skal efterfølges af et programnavn, som ekspelvis kan være:

USER LOAD "TEST.BAS"

eller 10 USER LOAD "TEST.BAS"

USER SAVE <strenge>

Komandoen bruges til at save

et programme på disken.

Navnet på det program, man ønsker at gemme på disken, skrives efter en bestemt algoritme.

De første bogstaver beskriver navnet på programmet og det kan kun indeholde 8 karakterer. Derefter følger tre bogstaver der beskriver hvilken slags program, der er tale om eks.:

USER "PROGRAM.BAS"

10 USER "PROGRAM.BAS"

BAS for basic program

COM for maskine kode

ASS for assembler.

PAS for pascal

osv.

Hvis det program navn man bruger allerede eksisterer på disken bliver det gamle program overskrevet med det nye program. Hvis man forsøger at overskrive et program som er sat til R/O, vil der komme en fejlmelding Bdos Error.

For at opstarte igen tasteres CTRL C og ROM 5.

R/O vil blive beskrevet under STAT.

ROM 5

ROM 5 bruges uden USER til at resette systemet når en ny disk i sættes.

ROM 5

10 ROM 5

USER ERA

- Bruges til at slette allerede eksisterende programmer eller data filer.

USER ERA "SPIL.BAS"
10 USER ERA "SPIL.BAS"

Eks. USER ERA "*.DAT" sletter alle data filer der er defineret med DAT på de tre sidste karakterer.

USER REN <strenge>=<strenge>

Kommandoen bruges til at ændre navnet på et program eller på en data fil.

Eks. USER REN "SJOV.BAS"="SPIL.BAS" hvor SPIL er det nuværende programnavn, som skal ændres til "SJOV.BAS".

USER STAT

Kommandoen bruges til tre forskellige ting.

1. Til at undersøge hvor meget fri plads der er på disken.

USER STAT

2. Til at undersøge hvor meget et program eller en data fil fylder på disken.

USER STAT "SPIL.BAS"

3. Til at sætte et program eller en data fil til R/O. Det vil sige at programmet eller data filen ikke kan overskrives med et nyt navn eller en ny data fil.

(R/O) = kan kun læses.

USER STAT "SPIL.BAS",RO

USER FORMAT

Før en ny diskette kan tages brug skal den formatteres, dette bruger man kommandoen USER FORMAT til.

Der sker det ved disken, at den bliver påført oplysninger, således at den indeholder en indholdsfortegnelse over de filer som bliver SAVE'd på disken, sådan at den helt eksakt ved hvor den har gemt filen.

Rent praktisk formaterer man en disk ved at indsætte system disketten og indtaste

USER FORMAT

MTX'eren vil så skrive på skærmen:

Ready to format
Insert Disc and
type <RET> to format disc
type any other key to abandon

hvilket med danske ord betyder at den nu er klar til at formattere og man skal så indsætte den nye disk og taste return, når return er tastet vil den nye disk blive formateret, dette tager ca. 40 sekunder og der vil herunder stå på skærmen

Wait.....formatting

Når formateringen er overstået vil der igen stå

Ready to format
Insert Disc and
type <RET> to format disc
type any other ky to abandon

hvis man ikke ønsker at formattere flere disketter så tastes en anden tast end <RET> og formateringen afsluttes.

Efter formateringen skal systemsporet også påføres disken før den kan tages i brug og det gøres med

SYSCOPY.

USER SYSCOPY

Indsæt system disk'en igen og indtast

USER SYSCOPY

skærmen vil så vise

Insert Source Disc.....Press a key

man taster så en tilfældig tast og system sporet vil blive læst fra system disketten. Når den er færdig vil der stå på skærmen

Insert Destinations Disc Press a key

man indsætter så den nye disk og taster på en tilfældig tast og systemsporet bliver så påført den nye disk. Disken er nu klar til brug.

USER COPY

COPY bruges til at kopiere et program eller en data fil over på en ny disk.

Når programmet eller filen fylder mere end 16 kbt. vil det ske over flere gange.

Eks. tekstbehandlings-programmet ønskes kopieret over på en ny disk.

USER COPY "SNW.RUN"="SNW.RUN"

(det første navn er navnet som gives programmet på den nye disk, det andet navn er det som er givet det program som skal kopieres, navnene, behøver ikke at være ens)

efter at dette er tastet ind trykkes return og skærmen viser så

Insert Source Disc.....Press a key

Man indsætter så den disk hvor programmet findes på og taster en tilfældig tast. Computeren indlæser så 16 Kbt. og den viser så på skærmen

Insert Destination Disc Press a key

så indsættes den nye disk og der tasteres igen på en tilfældig tast.

Denne procedure gentages indtil skærmen viser Ready, og så er tekstbehandlings programmet kopieret på den nye disk.

I næste nummer vil der blive beskrevet hvordan man udarbejder data filer.

J.K.M.

MTX-TIPS

MTX-TIPS

For å få programmer til å køre automatisk etter loading kan du gjøre følgende:

1) I slutten av programmet skriver du

1000 SAVE 'PROGRAMNAVN'
1010 RUN eller GOTO det linjenummer du vil begynne med

NB. Legg programmet slik at det ikke blir kjørt mens hovedprog. kjører. F.eks å ha en GOTO kommando før.

2) Deretter skriver du GOTO 1000 og programmet blir SAVET.

Husk å trykk PLAY/REC på kasettspilleren.

H. Torstensen

Stavanger, Norge

MTX-TIPS

MTX-TIP

PROGRAM KONKURRENCE.

Vinderne af sidste nummers program konkurrence blev følgende:

1. Præmierne

Medl.nr. 1049

Bent Pedersen

Medl.nr. 1184

Leif Mortensen

Vinderne bedes sætte sig i forbindelse med klubben for valg at præmie.

Konkurrencen i dette nummer er som konkurrencen i tidligere numre.

Men for de nye medlemmer er reglerne som følger:

Du skal konstruere et program til MTX 500/512, hvor der ikke er nogen regler for hvordan det skal se ud, det kan enten være i maskine sprog, Basic eller Pascal, det kan være et administrationsprogram, et matematik program, et spil program, et grafik program, det er kun din fantasi der sætter grænserne for programmet.

De to bedste programmer bliver præmieret med følgende præmier.

1. Præmien er et joystick eller to spil, efter frit valg.
2. Præmien er et dust cover.

Programmerne skal indsendes på bånd og hvis båndet ønskes retur, skal det være vedlagt frankeret kuvert med navn og adresse.

Programmerne skal værter os i hænde senest den 1. december 1984.

Sammen med programmet skal du indsende nedenstående kupon, med tydeligt navn og adresse, Hvis du ikke vil klippe i bladet må du gerne skrive kuponen af.

klip*****
 *
 *
 * Medlemsnr. _____
 *
 * Navn _____
 *
 * Adresse _____
 *
 * Postnr. by _____
 *

Kuponen samt programmet skal sendes til:

MTX BRUGERKLUB
 Postbox 1262
 8210 Aarhus V

Mrk.kuverten >>KONKUR.NR.4<<

Red.

SÆLGES:

2 stk MTX 512 med dansk karaktersæt, kun brugt til demonstration. Kun kr 4100,00

1 stk brugt MTX 512 med engelsk karaktersæt kun kr. 3900,00

Henvendelse:

MTX brugerkubben

10 GOTO 500
20 CODE

```

4010      DI
4011      LD A, (#FA8C)
4014      BIT 0,A
4016      CALL NZ,HENT
4019      BIT 1,A
401B      CALL NZ,SKRIV
401E      AND #3C
4020      CALL NZ,SCROLL
4023      EI
4024      RET
4025 SCROLL: LD HL,#FA8D
4028      LD B,(HL)
4029 LOOPSC: PUSH BC
402A      BIT 2,A
402C      CALL NZ,HOJRE
402F      BIT 3,A
4031      CALL NZ,VENSTRE
4034      BIT 4,A
4036      CALL NZ,OP
4039      BIT 5,A
403B      CALL NZ,NED
403E      POP BC
403F      DJNZ LOOPSC
4041      RET
4042 HOJRE: PUSH AF
4043      LD HL,ROTERH
4046      INC HL
4047      LD A,#1F;RR A
4049      LD (HL),A
404A      LD HL,#0000
404D      LD B,24
404F IGENHO: PUSH BC
4050      LD DE,#0008
4053      LD B,08
4055      CALL LOOPHO
4058      LD DE,#00F8
405B      XOR A
405C      ADC HL,DE
405E      POP BC
405F      DJNZ IGENHO
4061      POP AF
4062      RET
4063 VENSTRE: PUSH AF
4064      LD HL,ROTERH
4067      INC HL
4068      LD A,#17;RL A
406A      LD (HL),A;(SELV PROG.)
406B      LD HL,#00F8
406E      LD B,#18
4070 IGENVN: PUSH BC
4071      LD DE,#FFF8
4074      LD B,08
4076      CALL LOOPHO
4079      LD DE,#00F8
407C      XOR A
407D      ADC HL,DE
407F      POP BC
4080      DJNZ IGENVN
4082      POP AF

```

```

4084 LOOPHO: PUSH BC
4085      PUSH HL
4086      LD B,#20
4088      XOR A
4089 LOOPHO1:CALL VRAMIN
408C      IN A,(01)
408E      JR Roterh
4090 ROTERM: RR A
4092      PUSH AF
4093      CALL VRAMOUT
4096      XOR A
4097      ADC HL,DE
4099      POP AF
409A      OUT (01),A
409C      DJNZ LOOPHO1
409E      POP HL
409F      INC HL
40A0      POP BC
40A1      DJNZ LOOPHO
40A3      RET
40A4 VRAMIN: PUSH AF
40A5      LD A,L
40A6      OUT (02),A
40A8      LD A,H
40A9      OUT (02),A
40AB      POP AF
40AC      RET
40AD VRAMOUT:LD A,L
40AE      OUT (02),A
40B0      LD A,H
40B1      ADD A,#40
40B3      OUT (02),A
40B5      RET
40B6 OP:    PUSH AF
40B7      LD HL,#0000
40BA      LD DE,DATA1
40BD      LD B,24
40BF LOOPOP: PUSH BC
40C0      LD B,32
40C2 IGENOP: PUSH BC
40C3      CALL LES
40C6      PUSH HL
40C7      LD DE,#00F9
40CA      OR A
40CB      SBC HL,DE
40CD      JR C,IKKE
40CF      LD DE,DATA1
40D2      CALL VRAMOUT
40D5      LD A,(DE)
40D6      OUT (01),A
40D8 IKKE:  POP HL
40D9      LD DE,DATA1
40DC      INC DE
40DD      CALL TEGN
40E0      LD DE,#0008
40E3      OR A
40E4      ADC HL,DE
40E6      POP BC
40E7      DJNZ IGENOP
40E9      POP BC
40EA      DJNZ LOOPOP
40EC      POP AF
40ED      RET

```

40EE LES:	CALL VRAMIN	415A LOOPS:	LD A,(HL);HENT DATA
40F1	LD DE,DATA1	415B	OUT (01),A;SEND TIL VDP
40F4	LD B,8	415D	INC HL;NESTE
40F6 IGENLES:	IN A,(01)	415E	DEC DE
40F8	LD (DE),A	415F	LD A,D
40F9	INC DE	4160	OR E
40FA	DJNZ IGENLES	4161	JR NZ,LOOPS
40FC	RET	4163	POP AF
40FD TEGN:	CALL VRAMOUT	4164	RET
4100	LD B,07	4165 HENT:	PUSH AF
4102 ITEGN:	LD A,(DE)	4166	LD A,(#FABE)
4103	OUT (01),A	4169	LD HL,LOOPH
4105	INC DE	416C	INC HL
4106	DJNZ ITEGN	416D	INC HL
4108	RET	416E	LD (HL),A
4109 NED:	PUSH AF	416F	LD A,0
410A	LD HL,#1700; ?????	4171	OUT (02),A
410D	LD B,24	4173	OUT (02),A
410F LOOPNED:	PUSH BC	4175	LD DE,#1800
4110	LD B,32	4178	LD HL,DATA
4112 IGENNED:	PUSH BC	417B	CALL SKERMTAL
4113	CALL LES	417E LOOPH:	IN A,(01)
4116	PUSH HL	4180	NOP;FUNKTION
4117	LD DE,#0100	4181	LD (HL),A
411A	OR A	4182	INC HL
411B	ADC HL,DE	4183	DEC DE
411D	LD A,H	4184	LD A,B
411E	CP #18	4185	OR E
4120	JR NC,IKKENED	4186	JR NZ,LOOPH
4122	LD DE,DATA	4188	POP AF
4125	DEC DE	4189	RET
4126	CALL VRAMOUT	418A SKERMTAL:	LD A,(#FABC)
4129	LD A,(DE)	418D	AND #CO
412A	OUT (01),A	418F	RET Z
412C IKKENED:	POP HL	4190	RRC A
412D	LD DE,DATA1	4192	RRC A
4130	INC HL	4194	RRC A
4131	CALL TEGN	4196	RRC A
4134	LD DE,#0007	4198	RRC A
4137	OR A	419A	RRC A
4138	ADC HL,DE	419C	LD B,A
413A	POP BC	419D IGENTAL:	ADC HL,DE
413B	DJNZ IGENNED	419F	DJNZ IGENTAL
413D	LD DE,#0200; ???	41A1	RET
4140	OR A	41A2 DATA1:	DS 8
4141	SBC HL,DE	41AA DATA:	DS 254
4143	POP BC	42A8	DS 254
4144	DJNZ LOOPNED	43A6	DS 254
4146	POP AF	44A4	DS 254
4147	RET	45A2	DS 254
4148 SKRIV:	PUSH AF	46AO	DS 254
4149	LD A,0;ADR	479E	DS 254
414B	OUT (02),A	489C	DS 254
414D	LD A,#40	499A	DS 254
414F	OUT (02),A	4A98	DS 254
4151	LD DE,#1800;ANTAL BYTES	4B96	DS 254
4154	LD HL,DATA;ADR PAA DATA	4C94	DS 254
4157	CALL SKERMTAL	4D92	DS 254

4E90	DS 254	8C14	DS 254
4F8E	DS 254	8D12	DS 254
508C	DS 254	8E10	DS 254
518A	DS 254	8FOE	DS 254
5288	DS 254	900C	DS 254
5386	DS 254	910A	DS 254
5484	DS 254	9208	DS 254
5582	DS 254	9306	DS 254
5680	DS 254	9404	DS 254
577E	DS 254	9502	DS 254
587C	DS 254	9600	DS 254
597A	DS 254	96FE	DS 254
5A78	DS 254	97FC	DS 254
5B76	DS 254	98FA	DS 254
5C74	DS 254	99F8	DS 254
5D72	DS 254	9AF6	DS 254
5E70	DS 254	9BF4	DS 254
5F6E	DS 254	9CF2	DS 254
606C	DS 254	9DFO	DS 254
616A	DS 254	9EEE	DS 254
6268	DS 254	9FEC	DS 254
6366	DS 254	A0EA	DS 194
6464	DS 254	A1AC	RET
6562	DS 254		
6660	DS 254		
675E	DS 254		
685C	DS 254		
695A	DS 254		
6A58	DS 254		
6B56	DS 254		
6C54	DS 254		
6D52	DS 254		
6E50	DS 254		
6F4E	DS 254		
704C	DS 254		
714A	DS 254		
7248	DS 254		
7346	DS 254		
7444	DS 254		
7542	DS 254		
7640	DS 254		
773E	DS 254		
783C	DS 254		
793A	DS 254		
7A38	DS 254		
7B36	DS 254		
7C34	DS 254		
7D32	DS 254		
7E30	DS 254		
7F2E	DS 254		
802C	DS 254		
812A	DS 254		
8228	DS 254		
8326	DS 254		
8424	DS 254		
8522	DS 254		
8620	DS 254		
871E	DS 254		
881C	DS 254		
891A	DS 254		
8A18	DS 254		
8B16	DS 254		

Symbols:

DATA41AAHENT4165
 LOOPS415ALOOPH417E
 SKRIV4148SCROLL4025
 LOOPSC4029HOJRE4042
 LOOPHO4084VRAMIN40A4
 LOOPHO14089VRAMOUT40AD
 IGENHO404FROTERH4090
 VENSTRE4063IGENVN4070
 OP40B6DATA141A2
 IGENOP40C2IKKE40D8
 TEGN40FDLOOPPOP40BF
 LES40EEEIGENLES40F6
 ITEGN4102NED4109
 LOOPNED410FIGENNED4112
 IKKENED412CSKERMAL418A
 IGENTAL419D

25 RETURN

30 VS 4: CLS : POKE 64140,130: GOSU
 B 20
 35 CTLSPR 2,1: CTLSPR 4,1: CTLSPR 6
 ,1
 40 GENPAT 3,1,24,24,24,231,231,24,2
 4,24
 45 SPRITE 1,1,10,10,0,0,1
 55 LET X=10: LET Y=10
 60 LET A\$=INKEY\$
 61 IF A\$="" THEN GOTO 60
 62 IF A\$="S" THEN GOSUB 160
 65 LET B=INT((ASC(A\$)-124)/4)
 70 LET C=ASC(A\$)-124-B*4
 75 LET X=X+(C=0)-(C=1): LET Y=Y+(C=2)-(C=3)
 80 ATTR 2,ABS((B<>3)): ATTR 3,ABS((B=2))
 90 PLOT X,Y: GOTO 60

```

160 POKE 64140,129
170 GOSUB 20
171 STOP
200 VS 4: FOR BILLED=0 TO 3
210 POKE 64140,2+BILLED*64: GOSUB 2
0
220 GOSUB 450
230 NEXT BILLED
240 POKE 64142,0: POKE 64140,10: PO
KE 64141,60: GOSUB 20
250 POKE 64140,193: GOSUB 20
260 POKE 64140,134: GOSUB 20
270 POKE 64140,211: POKE 64142,174:
GOSUB 20: REM GEM +HENT+OP+3*64 =2
11
280 POKE 64140,66: GOSUB 20: REM HE
NT BILLED 1
290 POKE 64140,193: POKE 64142,47:
GOSUB 20: REM GEM INVERST I 3
300 POKE 64140,2: GOSUB 20: REM HE
NT NR 0
310 POKE 64140,195: POKE 64142,174:
GOSUB 20
320 GOSUB 450
330 STOP
450 ATTR 1,1: IF INKEY$<>"" THEN G
OTO 450
460 FOR A=1 TO 20: IF INKEY$<>"" TH
EN GOTO 470'ELSE NEXT A: CSR 5,22
: PRINT "TRYK EN TAST";: GOTO 460
470 ATTR 1,0: CSR 5,22: PRINT "
": RETURN
500 SAVE "Skerm1"
510 PLOD "VEJL"
520 CLS : STOP

```

NODDY-siderne skal se ud som følger:

64141 : Angiver hvor mange scroll der skal udføres

64142 : Bruges ved GEM
0 : gem normalt
47 : gem inverst (COMPLEMENT)
166 : gem KUN hvor der iforvejen er punkter (AND)
174 : gem billed fra skerm oveni billed i ram men slet hvor de overlapper (XOR)
182 : gem uden at slette gammelt billed (OR)

NB : System var resettes ikke af programmet

Tryk <RETURN>

Programmet indeholder forskellige demo rutiner for at vise nogle muligheder i maskinkode-rutinen i linie 20

GOTO 30	:	Tegn med brug af funktionstasterne
F1 - F4	:	slet
F5 - F8	:	flyt
SHIFT + F1 - F4	:	tegn

GOTO 200 : Forskelligt

Tryk <RETURN>

Rutinen i linie 20 styres af systemvariablerne #FABC - #FABE (64140-64142)

64140: Ordrebyte:

Bit	verdi	virkning
0	1	Gem billede i ram
1	2	Hent billed fra ram til skerm
2	4	Scroll højre
3	8	Scroll venstre
4	16	Scroll op
5	32	Scroll ned
6+7	64	Angiver hvilket skerm-billed der hentes/gammes (0 til 3)

Hvis flere er sat vil det blive udført i samme rekkefølge.

Tryk <RETURN>

P1 *L VEJ*VEJL

*L SIDE1. *E
*L SIDE2. *E
*L SIDE3. *E
*R

Sælges:

Printer STAR DP 8480

80 Kollonners dot matrix

printer 9 x 7 matrix

2 kbt. buffer

Parallel Centronics

Kabel til MEMOTECH

Pris kr. 2800

Jens Wienberg

Tlf. (06) 826880

DANSK BRUGERVEJLEDNING

udkommer sidst i
december.

Ny forbedret udgave.

Førhånds bestilling
modtages skriftlig.

Pris 160,00 + forserdelses omk.

Send ingen penge.

Send et brev med dit
navn og din adresse og du
vil få besked når den er
klar til levering.

Brevet sendes til.

MTX BRUGERKLUB
Postbox 1262
8210 Århus V

HEAD-UP DATASERVICE
V/Mette Høyen Nielsen
Dempeeng 7, 2950 Vedbæk
tlf. o? 891974 (18-19)

Tilbyder programmer til

MEMOTECH

Programmerne bliver tilsendt pr.
post direkte til dig.

Ring eller skriv efter bestil-
lings liste.

Sælges:

FDX singel disk
brugt ca. 3 uger.

Grundet køb af dobbelt disk.

KUN KR. 5100,00

Henvendelse:

Jørn K. Mortensen

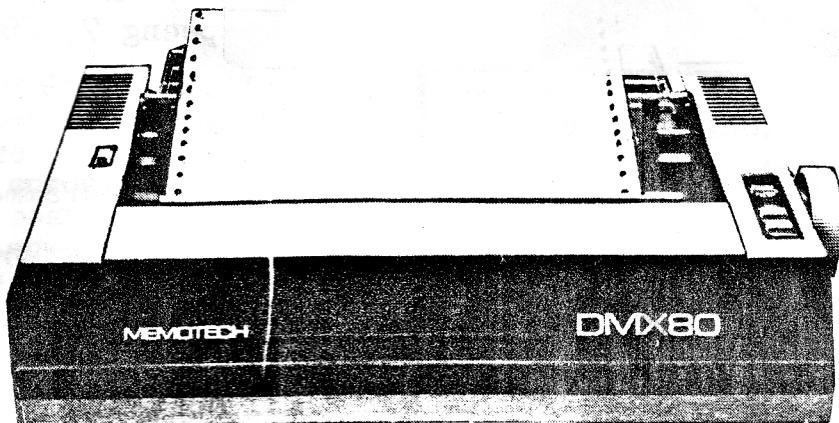
Hasle Centervej 277
8210 Århus V

Tlf. (06) 152743

H.M. COMPUTER IMPORT

ER i JULEHUM
Vi TILBYDER

1 STK

5563 1158 02
*
LARS JØRGENSEN

Incl. PRINTER KABEL & 1000 STK PAPIR

KUN : 3995,-
incl moms

1 STK

KUN: 6990,-

incl moms

Undertegnede bestiller hermed:

— stk. DMX 80 a' kr. 3995,00
— stk. FDX sin.a' kr. 6990,00
+ porto kr. 30,00

Navn _____

Adresse _____

Po.nr./by _____

Beløbet vedlagt pr. check

Sendes pr. efterkrav *

*Efterkravstillæg kr. 25,00

FDX SING. DISK incl

- * 5 PROGRAMMER
- * RS 232 DOBB. KOMM. PORT
- * 10 STK NYE DISKETTER

KONKURRENCE
HER KAN ALLE DELTAGE

BLANDT ALLE KØBERE AF ET
AF HERNÆVNTE TILBUD VIL
VI TRÆKKE LOD OM 3 FLASKER
RIGTIG GOD VIN.

FOR DELTAGELSEN I DENNE
LEG ER ALLE DOG GARAN-
TERET

1 STK LÆKKER
JULELAND
Som vil blive tilsendt i
UGE 51.

H.M. COMPUTER IMPORT
Ndr. Strandvej 118
8240 Risskov

Ordre modtages også på
Tlf. (06) 152743

BESTILLINGEN SENDES TIL :